

Діана СТРІЛА

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ**

Проблема історичного аспекту будь-якого закладу посідає важливе місце в сучасному житті. Звичайно, майже кожну людину, яка планує вступати до університету хвилює питання його історії. Наприклад: як він виник, коли це сталося, за яких умов і тому до цього питання важливо підходити з повною серйозністю.

Отже, метою статті є аналіз історії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Загальновідомо, що Учительський інститут розпочав свою роботу 1 липня 1914 року. Через чотири роки було відкрито історико-філологічний факультет [2, с. 95]. 1919 р. учительський інститут перетворено на Український педагогічний інститут з основним, словесно-історичним, природничим та фізико-математичним відділеннями. 22 квітня 1921 року історико-філологічний факультет об'єднали з педінститутом. У структурі факультету соціального виховання сформовано три секції: математичну, природничо-географічну й гуманітарну. Цікаво, що у перші роки навчання проводилося тільки увечері, адже вдень студенти заробляли собі на життя.

Наприкінці 1921 року в Україні розпочався великий голод, який був викликаний грабівницькою політикою більшовиків. Викладачі у цей час так само бідували як і студенти, тому вони працювали у позанавчальний час, інколи навіть на декількох роботах. Починаючи з 2 вересня 1922 р. студенти почали отримувати стипендії і це значно покращило ситуацію. Але залишалася актуальною проблема житла через відсутність місць у гуртожитках. [3, с. 430] 1927 р. Інститут отримав приміщення сучасного корпусу № 1, до складу Інституту передано астрономічну обсерваторію. 1930 р. Інститут народної освіти перетворено на Полтавський інститут соціального виховання у складі двох факультетів: дошкільного й шкільного. 1933 р. Інститут соціального виховання став Педагогічним інститутом із фізико-математичним, природничо-географічним, історичним і філологічним факультетами та дошкільним відділенням.

21 жовтня 1943 р. Полтавський педагогічний інститут поновив роботу в складі філологічного, історичного, фізико-математичного та природничого факультетів. 28 грудня 1946 р. Полтавському педагогічному інституту присвоєно ім'я В. Г. Короленка.

Варто сказати декілька слів про В.Г. Короленка – це-видатний український письменник, публіцист та громадський діяч. Ним написано багато чудових творів. В.Г. Короленко жив у Полтаві, та підтримував українських митців, котрі з'їхалися тоді до міста у прагненні утвердити національну культуру й рідну мову. Помер В.Г. Короленко в Полтаві 1921 року і похований теж тут.

Маємо підкреслити чому університет названо саме на його честь. Протягом усього свого життя В.Г. Короленко виступав проти насильства і несправедливості, відстоював рівноправність народів, захищав право національних меншин, викривав прояви націоналізму.

1951 року історичний факультет був об'єднаний з філологічним. Історико-філологічний факультет мав три відділи. 1966 р. історико-філологічний факультет поділено на історичний та філологічний [3, с. 107]. 1977 р. було засновано факультет підготовки вчителів початкових класів (нині – це психолого-педагогічний факультет). 1978 р. утворено факультет загальнотехнічних дисциплін і праці. Зараз – факультет технологій і дизайну. 1989 р. на базі філологічного факультету ПНПУ імені В. Г. Короленка створили два факультети – української філології та російської філології, які діяли до 1996 р.» [4, с. 107].

2007 р. філологічний факультет реорганізовано у факультет філології та журналістики. 25 листопада 2009 р. Полтавському державному педагогічному університету імені В. Г. Короленка надано статус національного. Це такі основні дати історії розвитку даного університету. Історія університету демонструє непросте його становлення, постійне перейменування і розвиток.

М. Шевчук виокремлює такі чинники створення цього закладу: соціально-економічні (капіталістичний розвиток на межі XIX–XX ст.), політичні (поразка у російсько-японській війні через брак кваліфікованих кадрів, наростання революційної ситуації через незадоволеність населення відсутністю доступу до освіти), національні (піднесення національної свідомості українців) та культурні (роль Полтави як старого духовного та культурного центру України).

Основними принципами організації освітнього процесу університету є:

- 1) гуманізм, демократизація системи навчання та її прозорість;
- 2) незалежність від впливу будь яких політичних партій, громадських та релігійних організацій;
- 3) науковість, поєднання освітньої і наукової діяльності для забезпечення інноваційного розвитку освіти;
- 4) неперервність освіти та відповідність освітніх програм потребам суспільства;
- 5) мобільність освітніх програм та їхня орієнтованість на ринок праці;
- 6) партнерство і соціальна відповідальність учасників освітньої діяльності [4, с. 20].

Є очевидним, що Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка є освітньо-науковим центром із вагомими здобутками та традиціями, який не зупиняється у своєму розвитку, бо має чітко визначені цілі. Університет має 7 факультетів: історії та географії, природничий, філології та журналістики, фізико-математичний, психолого-педагогічний, технологій та дизайну, фізичного виховання.

Слід охарактеризувати факультет філології та журналістики. На сьогоднішній день тут навчаються близько 1500 студентів. Варто зазначити, що на факультеті діють 6 кафедр: української мови, української літератури, зарубіжної літератури, англійської та німецької філології, романо-германської філології, журналістики. Факультет пишається своїми випускниками, серед яких видатні філологи, педагоги, письменники, зокрема А. Макаренко, та В. Сухомлинський.

Підводячи підсумок, можна з упевненістю сказати, що це розвинений університет Полтавщини, який має столітню історію та чудове майбутнє.

Список використаних джерел

1. Кирильчук О.Б. Історія та сучасне освітньо-наукове середовище факультету філології та журналістики ПНПУ імені В.Г. Короленка. *Рідний край*. 2018. № 2 (39). С. 106–107.
2. Офіційна сторінка університету <http://pnp.edu.ua>
3. Ігнатенко Г. Г. Володимир Короленко : біографічна повість. К. : Молодь, 1986. 294 с.
4. Шевчук М.М. Особливості діяльності Полтавського інституту народної освіти у першій половині 20-х рр. XX ст. № 17. 2017. С. 429–430.